

ved naturligvis udelukkende paa det rent folkeretlige Mellemværende, vi nu have med Preussen, og som hidrører fra, at adskillige Bestemmelser i Wienerfreden af 1864 endnu efter 40 Aars Forløb ere Genstand for en højst ulige Opfattelse hos de to Magter, der nu staa som Kontrahenter af denne Fred. Den preussiske Fortolkning af disse omstridte Bestemmelser i Wienerfreden har medført saare beklagelige Forhold i Nordslesvig, Forhold, som have virket tilbage ogsaa paa Befolkningen her i Kongeriget paa den pinligste Maade. Men denne preussiske Fortolkning er aldrig bleven godkendt fra dansk Side og vil forhaabentlig heller aldrig blive det. Det er altsaa udelukkende Spørgsmaalet om Fortolkningen af de omstridte Punkter i Wienertraktaten, jeg ønsker at drage frem her i Tinget og gøre den højtærede Regering opmærksom paa, i Haab om, hvis Regeringen anser sig for at være i Stand dertil, at faa en Udtalelse derom fra Regeringens Side.

Der er sikkert overalt i Folket en almindelig Forventning om, at Regeringen nu vil tage denne Sag i sin Haand og ved Forhandling med den tyske Rigsregering gøre sit yderste for at komme til et Resultat. Den afgaaede Konseilspræsident har tidligere offentlig erklæret, at det var hans Agt at indlede saadanne Forhandlinger, og den højtærede Udenrigsministers nys afgivne Erklæring siger os, at denne Sag ligger ogsaa vor nuværende Regering alvorlig paa Sinde. Nu kunde det ikke falde mig ind at kræve, at den højtærede Udenrigsminister skulde give nogen som helst Meddelelse om, hvorvidt saadanne Forhandlinger allerede ere indledede, eller paa hvilket Punkt de nu befinde sig, eller hvilket Resultat der er Udsigt til at naa. I den Henseende respekterer jeg fuldstændig den højtærede Udenrigsministers Ret og Pligt til at tie. Men der er en anden Ting, som jeg kunde tænke mig, Regeringen uden Skade kunde gøre, og som mange vente, at den netop nu skulde gøre. Jeg skulde tro, at Regeringen uden Skade maatte kunne fremkomme med en Udtalelse, hvoraf det kunde ses, at den opfatter de omstridte Punkter i Wienertraktaten paa samme Maade, som danske Statsretslærere og Domstole hidtil altid have gjort, saa at man kan se, at den vil være rede til med Fasthed og Værdighed at hævde dette Standpunkt overfor Tyskland. En Udtalelse i den Retning, saaledes formet naturligvis, som den høje Regering mener at kunne gøre det uden

Skade for nogen god Sag, vilde sikkert i dette Øjeblik blive modtagen med Taknemmelighed fra alle Sider i vort Folk. Jeg skulde heller ikke tro, at den kunde undre eller forarge vor sydlige Nabo, som jo dog under Sommerens Tilkendegivelser har faaet meget eftertrykkelig Besked om, hvorledes Stemningen her i Danmark er, og som det ikke kunde undre at faa at vide, at Regeringen og Nationen i dette Stykke tænke ens og staa enige sammen.

Idet jeg altsaa bringer dette Spørgsmaal paa Bane, ønsker jeg stærkt at fremhæve, at jeg ikke vil bringe den høje Regering i nogen Art af Forlegenhed. Jeg vil f. Eks. ikke bebrejde den nogen som helst mulig Efterladenhed hidtil med Hensyn til Ordningen af hele dette Forhold, endskønt jeg nok synes, at Venstre efter Regeringsskiftet i 1901 havde baade en naturlig Anledning og Pligt til straks at foretage Bestræbelser i denne Retning. Det vil nemlig erindres, at det fra Venstres Side var en Anklage, der bestandig kom igen mod de tidligere Regeringer, at disse ikke vare tilstrækkelig ivrige for at skabe et fuldt korrekt og venskabeligt Forhold til Tyskland. Man pegede den Gang paa Højreregeringernes Forsvarspolitik, og man undsaa sig ikke for at mistænkeliggøre denne Politik i vor Nabos Øjne, som var den baaren af fjendtlige Følelser overfor Tyskland. Det blev saa ofte fremhævet, at kun en Venstreregering vilde være i Stand til at bringe Danmark paa en fuldkommen tilfredsstillende og fuldt loyal Fod med det tyske Rige. Ved denne lidet patriotiske og ganske grundløse Mistænkeliggørelse af de tidligere Regeringers Hensigt naaede Venstre sikkert i hvert Tilfælde een Ting, Venstres Optræden var skikket til at bevirke at der rejste sig alvorlige Vanskeligheder for de tidligere Regeringer, naar de vilde forsøge paa at faa de uløste folkeretlige Spørgsmaal i Forholdet mellem de to Stater ordnede ved venskabelig Forhandling. Saa meget tungere forekommer det mig, at Venstres Ansvar i denne Sag maa være lige overfor den Opgave at faa denne Sag afgjort. Men, som sagt, jeg vil ikke bebrejde Venstre, at der hidtil kun er sket lidet eller intet, naar jeg blot maatte faa det Indtryk, at der nu for Alvor maatte blive gjort et Forsøg. De fleste herhjemme ville sikkert finde, at det overhovedet nu ikke længer lader sig udskyde, hvis Regeringen roligt ser paa, at vigtige Bestemmelser i Wienerfreden af